

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาและเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8 การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ (1) คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน โดยการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มโรงเรียน รองประธานกลุ่มโรงเรียน และเลขานุการกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8 (2) เอกสารของกลุ่มโรงเรียน มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8 จากการวิเคราะห์เอกสารของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งได้แก่ ประธานกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน รองประธานกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน และเลขานุการกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8 จำนวน 16 กลุ่ม รวม 48 คน ปรากฏตามตาราง

จำนวนกลุ่มโรงเรียน คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนจำแนกตามจังหวัด
เขตการศึกษา 8

จังหวัด	กลุ่มโรงเรียน (จำนวน)	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน			รวม
		ประธาน กลุ่มโรงเรียน	รองประธาน กลุ่มโรงเรียน	เลขานุการ กลุ่มโรงเรียน	
1. เชียงราย	4	4	4	4	12
2. เชียงใหม่	3	3	3	3	9
3. ลำปาง	2	2	2	2	6
4. แพร่	2	2	2	2	6
5. น่าน	2	2	2	2	6
6. ลำพูน	1	1	1	1	3
7. แม่ฮ่องสอน	1	1	1	1	3
8. พะเยา	1	1	1	1	3
รวม	16	16	16	16	48

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ประกอบด้วย

- 1). แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
- 2). แบบวิเคราะห์เอกสาร

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดมี

3 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้รับการสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งในคณะกรรมการ กลุ่มโรงเรียน ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ กลุ่มโรงเรียนชุดปัจจุบัน
- ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการของกลุ่ม โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8
- ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานด้านวิชาการของกลุ่ม โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8

2. แบบวิเคราะห์เอกสาร ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นรายการเอกสารที่ศึกษา ได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่ม โรงเรียน บันทึกการประชุม คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน แนวปฏิบัติของกลุ่มโรงเรียน และเอกสารอื่น ๆ ที่จัดทำ
- ตอนที่ 2 เป็นรายการศึกษาเอกสารที่สรุปได้จากการรวบรวมและวิเคราะห์ เนื้อหารายละเอียด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านวิชาการของกลุ่ม โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา และการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน วารสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ ตลอดจนระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2534 เพื่อกำหนดกรอบของข้อความถามในการสัมภาษณ์ผลการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. สอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สำนักงานทดสอบทางการศึกษา งานกลุ่มโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสวนกลางที่เคยปฏิบัติหน้าที่ประธานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน
3. ศึกษาเอกสารการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจากข้อสรุปรวมของกรมวิชาการเพื่อให้ได้แนวทางในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย
4. สร้างแบบสัมภาษณ์การศึกษาการดำเนินงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในหน้าที่หลักทางด้านวิชาการ 2 ประการคือ การกำหนดแนวปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาและรักษามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่มให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน และการดำเนินการประเมินผลการเรียนของโรงเรียนภายในกลุ่ม ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนแบบวิเคราะห์เอกสารของกลุ่มโรงเรียนได้สร้างแบบวิเคราะห์การปฏิบัติงานด้านวิชาการที่กลุ่มโรงเรียนดำเนินการตามความเป็นจริงที่ปฏิบัติมา
5. นำเครื่องมือทั้ง 2 ฉบับ คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบวิเคราะห์เอกสารที่ร่างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ที่ควบคุมการวิจัยตรวจแก้ไขประเด็นของข้อความถามและข้อความว่าครอบคลุมการดำเนินงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเพียงพอหรือไม่ และตรวจแก้ไขภาษาและสำนวน แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน (รายชื่อปรากฏใน

ภาคผนวก) ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ภาษา สำนวน และได้ขอ
คำวิจารณ์และข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง
สมบูรณ์

6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ โดยนำไปสัมภาษณ์
ผู้บริหารโรงเรียนส่วนกลางที่ทำหน้าที่ประธานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อ
ปรับปรุงแก้ไขข้อความอีกครั้งหนึ่ง

7. ผู้วิจัยพิมพ์เครื่องมือทั้ง 2 ฉบับ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล
ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ
สัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และวิเคราะห์เอกสารของกลุ่มโรงเรียน
ด้วยตนเอง ซึ่งวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ในเขตการศึกษา 8 เพื่อแจ้งให้
คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่เป็นประชากรในการวิจัยทราบล่วงหน้า

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเดินทางไปยังโรงเรียน
ที่กลุ่มประชากรทำงานอยู่หรือประสานงานกับสำนักงานกลุ่มโรงเรียนเพื่อขอเข้า
สัมภาษณ์ ประธาน รองประธาน และเลขานุการกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
หลังจากนั้นได้ขอเอกสารของกลุ่มหรือหากเอกสารต้นฉบับมี 1 ชุด ก็ดำเนินการ
ถ่ายเอกสารเพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ละจังหวัดจนครบทั้ง 16 กลุ่ม
รวม 8 จังหวัด โดยการนัดหมายล่วงหน้าให้ชัดเจน ทั้งทางโทรศัพท์ ทางวิทยุ
สื่อสาร และทางจดหมายส่วนตัว

ผลการดำเนินการรวบรวมข้อมูลปรากฏดังนี้

รายละเอียดของการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มที่	ประชากร				สัมภาษณ์	เอกสาร				รวม
	ประธาน	รองประธาน	เลขานุการ	รวม		1	2	3	4	
1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
2	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
3	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
4	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
5	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
6	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
7	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
8	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
9	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
10	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
11	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
12	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
13	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
14	1	1	1	3	3	1	1	1	1	4
รวม	16	16	16	48	48	16	16	16	16	4

หมายเหตุ

1. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2535
2. บันทึกการประชุมคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
3. แนวปฏิบัติของกลุ่มโรงเรียน
4. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2535

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้วิเคราะห์โดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นหน่วยของการวิเคราะห์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และจากการวิเคราะห์เอกสารของกลุ่มโรงเรียนมาวิเคราะห์เนื้อหา (CONTENT ANALYSIS) ทาคำร้อยละ โดยบรรยายแบบความเรียงและมีตารางประกอบเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังจำแนกได้ดังนี้

1. วิเคราะห์การสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ซึ่งวิเคราะห์ด้านผู้รับผิดชอบ ขั้นตอนการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน เกณฑ์ในการจัดอันดับความสำคัญ ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ดังกล่าวได้วิเคราะห์เป็นรายกลุ่ม โดยผู้วิจัย สัมภาษณ์ ประธาน, รองประธานและเลขานุการคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน จนครบทุกกลุ่ม แล้วนำข้อมูลมาสรุปรวมเป็นของแต่ละกลุ่มโดยการเรียงเรียงเนื้อหา กรณีถ้าข้อมูลมีรายละเอียดแตกต่างกันได้ใช้การสรุปเพิ่มเติมเป็นของกลุ่มอีกครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมการดำเนินงานของกลุ่มต่อไป

2. วิเคราะห์เอกสารของกลุ่มโรงเรียน แนวดำเนินการด้านวิชาการ
ของกลุ่มโรงเรียนแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงงานวิชาการในขอบข่ายและ
หน้าที่รวมทั้งผลการปฏิบัติที่ผ่านมา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) คือ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ของรายข้อ}}{\text{จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด}} \times 100$$

จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด

(ประกอบ บรรณานุกรม, 2524)